

LEREN IN/VOOR DE CULTUREEL-ERFGOEDSECTOR

Cursusaanbod najaar 2018

SAMENGESTELD DOOR

FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw

FOTO'S

Creative Commons Zero (CC0)

TEKSTREDACTIE

Annemie Vanthienen

VORMGEVING

Silke Theuwissen

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Marc Jacobs. FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Priemstraat 51, 1000 Brussel.

WETTELIJK DEPOT

D/2018/11.524/7

Juni 2018

© 2018 FARO

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de auteurs.

Bent u net begonnen in de cultureel-erfgoedsector? Of draait u al langer mee en heeft u plannen om een nieuwe horizon te verkennen? Dan is dit overzicht een goede start. In deze handige brochure bundelen FARO, CJM en Heemkunde Vlaanderen hun vormingsaanbod voor het najaar van 2018. Om het u gemakkelijk te maken, splitsen we het aanbod op in cursussen voor *instromers* (die alle *ins* en *outs* nog moeten ontdekken) en voor *doorstromers* (die al wat watertjes doorzwommen hebben en hun kennis en kunde willen verdiepen). Het aanbod is bijzonder divers, u zal zeker uw gading vinden.

Dekt deze brochure de volledige lading? Neen. Er komen vast nog initiatieven bij. Updates en aanvullingen vindt u online, in de vormingskalenders op faro.be en depotwijzer.be. Daarnaast maakten we ook een overzicht van formele opleidingen in het hoger onderwijs die het dichtst bij onze sector aansluiten. Meer daarover leest u in deze blog: <https://bit.ly/2JXxKtA>.

Bovendien zijn er ook nog andere vormen van leren, die even boeiend en inspirerend kunnen zijn als een cursus. Studiedagen bijvoorbeeld, die boeiende sprekers aan het woord laten. Of collegagroepen die ervaringen delen over een specifiek thema of een bepaalde vraag. En natuurlijk kan u ook een beroep doen op coaching en advies om concrete vraagstukken aan te pakken en te vertalen naar uw eigen organisatie. Want soms smaken vormingen nu eenmaal naar meer!

Kortom: duik in een boeiend najaar en plan uw vormingsagenda. Niet gevonden wat u zocht? Laat het ons weten via info@faro.be en we bekijken samen met u welke mogelijkheden er zijn.

Inhoud

pagina	Cursusaanbod voor instromers
6	Basiscursus informatiebeheer van erfgoedcollecties 6, 13 en 20 september 2018
7	Rise & Shine: boost uw PR! 13 september 2018
8	Workshop ErfgoedApp, augmented reality, ErfgoedBeacons en erfgoedroutes 26 september 2018 / 16 oktober 2018 / 19 november 2018 / 11 december 2018
9	Basiscursus behoud en beheer van erfgoed 1, 8 en 15 oktober 2018
10	Proeven van het Rijksarchief: workshops over minder bekende archiefbronnen 2, 9, 16 en 23 oktober, 6 en 13 november 2018
12	Basiscursus: starten met waardering 12, 19 en 26 oktober 2018 (reeks 1) / 27 november, 6 en 14 december 2018 (reeks 2)
13	Erfgoedvrijwilligers gezocht. Tips om vrijwilligers voor uw erfgoedevenement te rekruteren en te motiveren 11 en 22 oktober, 8 en 22 november en 4 december 2018
14	Eerste hulp bij GDPR voor lokale verenigingen oktober 2018
15	Starterscursus lokale erfgoedcoördinator/-consulent. Cultureel-erfgoedwerk in een lokale beleidscontext 25 oktober, 29 november 2018 en 15 januari 2019
16	Introductiecursus museologie 15 november en 13 december 2018
	Cursusaanbod voor doorstromers
18	Verbeter het timemanagement in uw erfgoedorganisatie 24 september 2018
19	Kwaliteit in gidsenwerking. Haal meer uit uw gidsenploeg! 1, 8, 15, 22 oktober 2018 en 21 januari 2019

- 20 Digital storytelling in de zorg 2 oktober 2018
- 21 Collectiewaardering en -planning voor musea met een klein team
16 oktober en 27 november 2018 (en twee nader te bepalen data in 2019)
- 22 Hoe geeft u feedback die plakt? Workshop met intervisie 18 oktober 2018
- 23 Depotinrichting als sleutel tot een efficiënt collectiebeheer 5 november 2018
- 24 Erfgoed & dementie. Het creëren van een aanbod voor personen met dementie en hun mantelzorgers 6 november 2018
- 25 Veilig beveiligd – Erfgoeddepots 12 november 2018
- 26 Help, een collega vertrekt! Hoe zet u een traject van kennisborging op in uw organisatie? 13 november 2018
- 27 Niet te verwaarlozen: onderhoud van het depot 19 november 2018
- 28 Hoe ontwikkelt u een duurzaam asset based aanbod? 20 november 2018
- 29 WOII door de ogen van uw publiek? Een praktische inspiratiedag 21 november 2018
- 30 Zeker bewaren, verpakken en transporteren 26 november 2018
- 31 Collectiebeleid: de basis voor een efficiënte depotwerking 3 december 2018

CURSUSAANBOD VOOR INSTROMERS

Nieuw in de sector? Dit aanbod is er voor u!

6, 13 en 20 september 2018

Deze cursus helpt u op weg om de eigen collectie en de daarmee verbonden contextuele informatie te registreren, beter te benutten en in te zetten voor het behoud en beheer van het erfgoed voor de toekomst. Opgelet: tijdens deze cursus leert u niet met een specifiek softwarepakket werken. De informatie is wel toepasbaar in alle collectiebeheersystemen.

DOELGROEP	Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedbeherende instellingen die de registratie van een erfgoedcollectie en de daarmee verbonden informatie verzorgen.
ORGANISATIE	Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) m.m.v. Provincie Oost-Vlaanderen.
DOCENT	Annelies De Mey (Designmuseum), Lien Lombaert (Provincie Oost-Vlaanderen), Livia Snauwaert (CJM) en Charles Strijd.
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	Vlaams Administratief Centrum (VAC), Koning Albert I-laan 1-2, 8000 Brugge (6 september 2018) en Regionaal Erfgoeddepot Potyze, Zonnebeekseweg 363, 8900 Ieper (13 en 20 september 2018)
KOSTEN	30 euro (incl. syllabus en lunch)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	erfgoedconsulenten@vlaanderen.be

13 september 2018

Erfgoedorganisaties en public relations: het is niet altijd een gelukkige combinatie. Wie zichzelf de komende jaren op de kaart wil zetten als een spannende en kwaliteitsvolle plek, maakt best werk van een echte PR-strategie. Ook u. Dat vergt niet alleen volgehouden inspanningen, maar ook een nieuwe benadering. Eentje die vertrekt vanuit een sterk verhaal. Want storytelling en branding zijn vandaag meer dan ooit cruciaal. Die moeten 'kloppen' en vertrekken vanuit het DNA van de organisatie. Wat zijn de sterktes? En waarmee maakt uw instelling echt het verschil?

Het antwoord op die vragen moet vertaald worden in een sterke en heldere communicatiestrategie. En daarin speelt een doorgedreven perswerking een belangrijke rol. Als succesvolle persmedewerker slaagt u erin om een helder en goed verhaal coherent en overtuigend te brengen naar de juiste contacten, in combinatie met een continue opvolging.

Maar: iedereen wil graag in de media komen. Gevolg is dat journalisten overspoeld worden met informatie en dat aandacht genereren voor uw aanbod best uitdagend kan zijn. Waarin schuilt de moeilijkheid? Weten wat de verschillende media willen en hoe u hen efficiënt kan helpen. Bovendien evolueert het medialandschap continu, en is het belangrijk te allen tijde de controle te houden over de output. Dit alles zorgt ervoor dat een succesvolle mediacampagne niet alleen afhankelijk is van goede relaties met de media, maar ook van de ervaring om een campagne op te bouwen en creatieve invalshoeken te vinden op maat van de media, maar ten dienste van het huis.

Tijdens deze workshop:

- Bepaalt u mee het DNA van uw erfgoedinstelling en leert u erover wervend te communiceren.
- Schrijft u aan een persbericht volgens de regels van de kunst (met aandacht voor opbouw en structuur, beeldmateriaal, *tone of voice*, *do's & don'ts*, enz.).
- Leert u meer over hoe u een (h)echte relatie opbouwt met de juiste journalisten en hoe u werk kunt maken van een echte, dienstbare follow-up.

ORGANISATIE FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel

DOCENT Micha Pycke

LOCATIE FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel

KOSTEN 50 euro (incl. broodjesmaaltijd)

AANTAL DEELNEMERS Maximaal 15

AANMELDEN EN INFO <https://faro.be/kalender>

WORKSHOP ERFGOEDAPP, AUGMENTED REALITY, ERFGOEDBEACONS EN ERFGOEDROUTES

- 26 september 2018
- 16 oktober 2018
- 19 november 2018
- 11 december 2018

Tijdens deze workshop leert u wat iBeacons zijn, hoe ze werken en waarvoor u ze kan gebruiken. We bekijken ook de mogelijkheden van augmented reality en leren hoe u audiovisuele content kan gebruiken in de ErfgoedApp. Tot slot leert u hoe u een erfgoedroute of wandeling met POI's kan maken.

Daarna gaat u zelf aan de slag en creëert u audiovisuele inhoud die u onmiddellijk kan raadplegen en testen via de ErfgoedApp. U leert hoe u een scenario (spel, tour ...) kan maken via het webbased platform van de ErfgoedApp. U gebruikt hiervoor zowel audiovisuele content, augmented reality, gps-punten als iBeacons en leert zo in de praktijk hoe deze technologie werkt en hoe u ze kan gebruiken voor uw erfgoedorganisatie.

DOELGROEP Medewerkers van musea, archieven, erfgoedbibliotheken, erfgoedverenigingen, toeristische diensten of erfgoedmedewerkers in een gemeente.

ORGANISATIE FARO

DOCENT Bram Wiercx

TIJDSTIP 10.00 - 15.30 uur

LOCATIE FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel

KOSTEN 50 euro (incl. BTW), deelnemers krijgen een ErfgoedBeacon gratis.

AANTAL DEELNEMERS Maximaal 15

AANMELDEN EN INFO <https://faro.be/kalender>

BASISCURSUS BEHOUD EN BEHEER VAN ERFGOED

1, 8 en 15 oktober 2018

In deze cursus leert u meer over de invloeden van temperatuur, luchtvochtigheid, licht, bewaarmaterialen, luchtverontreiniging, schimmels, insecten en knaagdieren op de collectie. Er is aandacht voor zowel het meten en het preventief verminderen van deze invloeden als voor probleemsituaties waarmee u mogelijk geconfronteerd wordt. Daarnaast gaan we kort in op de basisprincipes van depotinrichting, onderhoud, hanteren en transport. Tijdens de cursus krijgt u voldoende gelegenheid om de opgedane kennis in te oefenen.

DOELGROEP	Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedbeherende instellingen zonder voorkennis.
ORGANISATIE	Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM)
DOCENT	Tine Hermans (CJM)
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	STAM, Godshuizenlaan 2, 9000 Gent
KOSTEN	30 euro (incl. lesmateriaal en lunch)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	erfgoedconsulenten@vlaanderen.be

PROEVEN VAN HET RIJKSARCHIEF: WORKSHOPS OVER MINDER BEKENDE ARCHIEFBRONNEN

2, 9, 16 en 23 oktober, 6 en 13 november 2018

Het Rijksarchief bewaart een rijke collectie bronnenmateriaal uit de 19e eeuw met een schat aan informatie voor lokaal historisch onderzoek. Om ermee aan de slag te kunnen gaan, moet u echter weten hoe u er uw weg in vindt. Met een enquête peilden Heemkunde Vlaanderen en het Rijksarchief naar de interesses van heemkundigen en lokale erfgoedwerkers. De bronnen die hen het meest interesseerden, kan u nu via deze workshopreeks leren kennen.

Tijdens de workshops geeft een specialist uit het Rijksarchief u praktische informatie over het gebruik van de bron voor lokaal historisch onderzoek. Hoe ontstond de bron en wat was de historische context waarmee u rekening moet houden? Welke informatie bevat de bron? En hoe moet u er historische kritiek op toepassen? Daarnaast krijgt u tal van voorbeelden van onderzoeksvragen en kan u het bronnenmateriaal ook zelf bestuderen.

Deze workshopreeks vond al plaats in de andere provincies. In het najaar van 2018 sluiten we de cursusreeks af met een editie in de provincie Antwerpen. We zijn deze keer te gast in het FelixArchief/OCMW- en stadsarchief Antwerpen. Het Rijksarchief Antwerpen is omwille van verbouwingen immers tijdelijk overgebracht naar Beveren.

Workshop 1: 2 oktober 2018 | Inleidende sessie: welkomstwoord (Daphné Maes), voorstelling werking en belangrijkste bewaarde archieven FelixArchief/OCMW- en stadsarchief Antwerpen (Inge Schoups), voorstelling van de collecties van het Rijksarchief (Johan Dambruyne) en zoekrobot (Annelies Coenen).

Hoe kan u op een efficiënte manier zoeken in de zoekrobot 'zoeken naar personen'? Hoe zoekt u via de zoekrobot 'zoeken naar archieven' documenten die belangrijk zijn voor de geschiedenis van uw dorp?

Workshop 2: 9 oktober 2018 | Kadaster (Rombout Nijssen)

Waar kan u oude en nieuwe kadasterplannen van uw gemeente raadplegen? Hoe zoekt u informatie over de bouw- en de bezitsgeschiedenis van een pand?

Workshop 3: 16 oktober 2018 | Notariaat (Michel Oosterbosch)

Kan u huwelijkscontracten van uw voorouders terugvinden in het notariaat? Hoe kan u in de onoverzichtelijke massa notariaatsarchieven toch doelgericht zoeken?

Workshop 4: 23 oktober 2018 | Registratiekantoren (Marij Preneel)

Waar vindt u de erfenisaangiften van uw voorouders terug? Welke eigendommen kochten en verkochten uw voorouders?

Workshop 5: 6 november 2018 | Justitie en gevangenis (Paul Drossens)

Hoe vindt u informatie over de criminaliteit en de gepleegde misdrijven in uw gemeente in de 19e en 20e eeuw? Hoe reconstrueert u het gerechtelijke en/of penitentiaire verleden van een van uw voorouders?

Workshop 6: 13 november 2018 | Bevolkingsstatistieken van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (Marij Preneel)

Hoeveel tweelingen werden er in uw gemeente geboren in 1886? En hoeveel mensen stierven er aan cholera? De *Mouvement de la population et de l'état civil* staat sinds 2016 online en bevat een schat aan demografische data over uw gemeente.

DOELGROEP Lokale erfgoedorganisaties en individuele heemkundigen die een basiskennis willen verwerven over de voorgestelde bronnen.

ORGANISATIE Rijksarchief en Heemkunde Vlaanderen i.s.m. het FelixArchief/OCMW- en stadsarchief Antwerpen

TIJDSTIP 13.30 - 16.30 uur

LOCATIE FelixArchief/OCMW- en stadsarchief Antwerpen, Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen

KOSTEN 20 euro voor de volledige reeks of 5 euro per les. Tijdens de workshops ontvangt u cursusmateriaal en een drankje. Het inschrijvingsgeld moet worden overgeschreven op IBAN BE79 0682 2185 9033, BIC: GKCCBEBB met als vermelding 'Proeven van het rijksarchief + naam deelnemer'.

AANTAL DEELNEMERS Maximaal 25

AANMELDEN EN INFO Inschrijven is verplicht en kan tot drie dagen voor de workshop(s) via het inschrijvingsformulier op www.heemkunde-vlaanderen.be. Voor meer informatie kan u terecht bij Daphné Maes op daphne.maes@heemkunde-vlaanderen.be of op 015 20 51 74.

BASISCURSUS: STARTEN MET WAARDERING

12, 19 en 26 oktober 2018 (reeks 1)
27 november, 6 en 14 december 2018 (reeks 2)

Hoe kunnen erfgoedorganisaties helder formuleren waarom hun erfgoed belangrijk is? Hoe kunnen ze beredeneerde keuzes maken over hun collecties aangaande collectiebeheer, collectiebeleid, publiekswerking, onderzoek ...? En op welke manier kan een bredere groep mensen bijdragen aan dit zoekproces naar betekenis? Een waarderingstraject biedt een antwoord op deze vragen.

In deze basiscursus leert u hoe zo'n waarderingsproces eruitziet. We overlopen de verschillende fases in het waarderen en helpen u om een keuze te maken uit de verschillende tools die hiervoor bestaan. Samen oefenen we het toepassen van waarderingcriteria en het formuleren van waardenstellingen. Aan het eind van deze drie-daagse hebt u een eerste ontwerp van een eigen waarderingstraject en veel inspiratie om dit proces participatief en gedragen aan te pakken.

DOELGROEP	Medewerkers van erfgoedorganisaties die waarderingprocessen willen opstarten.
ORGANISATIE	FARO
DOCENT	Anne-Cathérine Olbrechts
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel
KOSTEN	40 euro per dag (incl. syllabus en broodjesmaaltijd), 120 euro in totaal.
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	https://faro.be/kalender

ERFgoedvrijwilligers gezocht. Tips om vrijwilligers voor uw erfgoedevenement te rekruteren en te motiveren

11 en 22 oktober, 8 en 22 november en 4 december 2018

Hoe vindt u vrijwilligers voor uw activiteiten op erfgoedevenementen zoals Erfgoeddag, Open Monumentendag, Nacht van de Geschiedenis of Open Kerkendagen? Hoe trekt u jonge vrijwilligers aan? Hoe houdt u rekening met de 'nieuwe' vrijwilliger? En hoe houdt u die vrijwilligers gemotiveerd? Een antwoord op deze vragen krijgt u tijdens deze vorming.

De vormingsavonden worden gegeven door Daphné Maes. Als consultant van Heemkunde Vlaanderen en medeauteur van *De vijf V's van het vrijwilligersbeleid. Stappenplan voor een succesvolle vrijwilligerswerking in je erfgoedorganisatie* heeft ze veel praktische tips in petto om u te helpen vrijwilligers voor uw erfgoedactiviteiten te zoeken én te behouden.

- DOELGROEP** Erfgoedorganisaties en deelnemers die lokaal een erfgoedevenement willen organiseren en die een basiskennis over dit thema wensen te verwerven.
- ORGANISATIE** Erfgoed in de Praktijk. Dit is het gezamenlijke vormingsaanbod van Heemkunde Vlaanderen, FARO, Herita, Stichting Open Kerken, Familiekunde Vlaanderen en het Davidsfonds. In het kader van een aantal evenementen (Open Monumentendag, Erfgoeddag, Open Kerkenweekend en Nacht van de Geschiedenis) organiseren deze partners nu al een paar jaar laagdrempelige avondcursussen die de deelnemers aan deze evenementen helpen bij de organisatie van hun activiteiten n.a.v. die erfgoedevenementen.
- DOCENT** Daphné Maes
- TIJDSTIP** 19.00 - 22.00 uur
- LOCATIE** 11 oktober 2018: Centrum de Vierschaar, Xavier De Cocklaan 5, 9831 Deurle i.s.m. Erfgoedcel POLS
22 oktober 2018: adres in provincie Vlaams-Brabant
8 november 2018: Stadhuis Roeselare, Botermarkt 2, 8800 Roeselare
22 november 2018: adres in provincie Limburg
4 december 2018: adres in provincie Antwerpen
- KOSTEN** 5 euro per vormingsavond. Tijdens de vorming ontvangt u cursusmateriaal en een drankje. Het inschrijvingsgeld moet worden overgeschreven op IBAN BE79 0682 2185 9033, BIC: GKCCBEBB met als vermelding 'vrijwilligers rekruteren + naam deelnemer'.

AANTAL DEELNEMERS Maximaal 30

AANMELDEN EN INFO Inschrijven is verplicht en kan tot drie dagen voor de workshop(s) via het inschrijvingsformulier op www.heemkunde-vlaanderen.be. Voor meer informatie kan u terecht bij Daphné Maes op daphne.maes@heemkunde-vlaanderen.be of op 015 20 51 74.

oktober 2018

Op 25 mei 2018 ging de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht, in de media beter bekend onder de Engelstalige naam GDPR (*General Data Protection Regulation*). Dit is een hele mond vol voor een set van Europese regels die de burger beschermen inzake het gebruik van persoonsgegevens. Hiermee wordt de Belgische privacywetgeving aangevuld. Of verstrengd ...?

Wat betekenen de Europese regels nu voor het gebruik van persoonsgegevens bij vzw's? Wat mag nog gevraagd, bewaard en gecommuniceerd worden op het vlak van ledenlijsten, abonneelijsten, deelnemerslijsten etc.? Hoe moeten de vele persoonsgegevens eigen aan genealogische archieven, foto's, rouwprentjes etc. in de toekomst bewaard en ontsloten worden? In hoeverre zijn er uitzonderingen inzake het bewaren van persoonsgegevens door archieven en documentatiecentra? Kortom, wat verandert de AVG voor uw vereniging, kring, archief of documentatiecentrum?

Op één avond krijgt u toelichting bij het begrip persoonsgegevens, het verwerken ervan op verenigingsniveau en het bewaren en ontsluiten ervan op archief- en documentatieniveau. Na afloop weet u wat u te doen staat om op beide oren te slapen!

ORGANISATIE	Heemkunde Vlaanderen
DOCENT	Hendrik Vandeginste (Heemkunde Vlaanderen) en Evelien Jonckheere (Heemkunde Vlaanderen)
TIJDSTIP	19.00 - 21.30 uur
LOCATIE	24 oktober 2018 (Nevele) x oktober 2018 (Asse) x oktober 2018 (Mechelen)
KOSTEN	5 euro. Tijdens de vorming ontvangt u cursusmateriaal en een drankje. Het inschrijvingsgeld moet worden overgeschreven op IBAN BE79 0682 2185 9033, BIC: GKCCBEBB met als vermelding 'vrijwilligers GDPR + naam deelnemer'.

AANTAL DEELNEMERS Maximaal 30

AANMELDEN EN INFO Inschrijven is verplicht en kan tot drie dagen voor de workshop(s) via het inschrijvingsformulier op www.heemkunde-vlaanderen.be. Voor meer informatie kan u terecht bij Evelien Jonckheere op [evelien.jonckheere@heemkunde-vlaanderen](mailto:evelien.jonckheere@heemkunde-vlaanderen.be) of op 015 20 51 74.

STARTERSCURSUS LOKALE ERFGOEDCOÖRDINATOR/-CONSULENT. CULTUREEL-ERFGOEDWERK IN EEN LOKALE BELEIDSCONTEXT

25 oktober, 29 november 2018 en 15 januari 2019

Bent u pas gestart als erfgoedconsulent, deskundige of erfgoedcoördinator bij een lokaal bestuur, een intergemeentelijk samenwerkingsverband of een erfgoedcel? Of heeft u als cultuurambtenaar of gemeentelijk archivaris onlangs cultureel erfgoed in uw takenpakket gekregen? Dan is deze introductiecursus helemaal voor u. U krijgt een mix van informatie, praktische tools, inspirerende voorbeelden en advies op maat van uw specifieke erfgoedvragen en -noden.

Tijdens de eerste dag staat de visie- of beleidsnota centraal. Zo'n tekst is een perfecte start om lokaal erfgoedbeleid op touw te zetten. Maar hoe begint u aan zo'n nota? We analyseren hoe andere gemeenten hun erfgoedbeleid hebben uitgewerkt en een visie hebben uitgeschreven.

Ellen Janssens (coördinator van www.immaterieelerfgoed.be) verkent met praktijkvoorbeelden en een oefening over welk immaterieel erfgoed in uw gemeente schuilgaat hoe u vanuit immaterieel erfgoed kan samenwerken met andere beleidsdomeinen. Vervolgens werken we een idee uit voor een lokaal erfgoedproject in uw gemeente.

We sluiten de cursus af met een 'Jokersessie'. Samen met u bepalen we hoe deze sessie eruitziet.

DOELGROEP Erfgoedwerkers die verbonden zijn aan een lokaal bestuur of vaak samenwerken met lokale besturen: lokale erfgoedconsulenten, deskundigen, erfgoedcoördinatoren, erfgoedcelmedewerkers, gemeentearchivariissen, museummedewerkers, cultuurbeleidscoördinatoren, vrijetijdscoördinatoren, bibliothecarissen met aandacht voor erfgoed ...

ORGANISATIE FARO

DOCENT Gregory Vercauteren en Jacqueline van Leeuwen

TIJDSTIP 10.00 - 16.00 uur (25 oktober en 29 november 2018)

14.00 - 16.00 uur (15 januari 2019)

LOCATIE CC De Werf, Molenstraat 51, 9300 Aalst (25 oktober 2018)

Brugge, n.t.b. (29 november 2018)

FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel (15 januari 2019)

KOSTEN 50 euro

AANTAL DEELNEMERS Maximaal 20

AANMELDEN EN INFO <https://faro.be/kalender>

INTRODUCTIECURSUS MUSEOLOGIE

15 november en 13 december 2018

Wat is de betekenis en het belang van de 'museologie' of 'museum studies' als vakgebied? Welke rol kunnen musea hebben in de samenleving? In deze cursus staan we stil bij de belangrijkste transities die de museologie in de 20e eeuw doormaakte, en reflecteren we over actuele uitdagingen. We doen dit aan de hand van enkele auteurs die tot de canon van de museologie kunnen gerekend worden. Het lesmateriaal bestaat uit slides en tekstmateriaal.

DOELGROEP Museum- of erfgoedprofessionals met interesse voor museologie. Zowel nieuwe medewerkers als medewerkers die kennis willen maken met dit vakgebied zijn van harte welkom.

ORGANISATIE FARO

DOCENT Olga Van Oost en gastdocenten

TIJDSTIP 10.00 - 13.00 uur

LOCATIE FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel

KOSTEN 50 euro

AANTAL DEELNEMERS Maximaal 20

AANMELDEN EN INFO <https://faro.be/kalender> en olga.vanoost@faro.be

CURSUSAANBOD VOOR DOORSTROMERS

(die hun kennis en kunde willen verdiepen)

24 september 2018

We hebben het allemaal druk-druk-druk en dus hebben we voor alles te weinig tijd. Maar is dat wel zo? Laten we ons niet teveel opjuttten door tijdrovers? De mailbox bijvoorbeeld, of de oeverloze vergaderingen. Het goede nieuws is: er zijn oplossingen te vinden. Betere afspraken tussen collega's kunnen namelijk voor meer aandacht en focus zorgen.

Deze vorming ondersteunt u om dit gesprek aan te gaan. Tijdens een halve dag helpen we u om een intern e-learningtraject op te zetten. Uw collega's ontvangen dan gedurende een maand elke maandag en vrijdag een leermodule met een concrete opdracht (8 in totaal). Aan het einde van de rit plant u een groepsgesprek waarin u samen bekijkt waar er tijdswinst kan worden geboekt. Als u wenst kan FARO dit gesprek voor u modereren, in elk geval ontvangt u een draaiboek voor dit gesprek.

Deze werkwijze is al in de praktijk uitgetest, en bleek bijzonder efficiënt. Enkele reacties:

"Het was zeer toegankelijk en ook kort per module, dat maakt het makkelijk om in te plannen."

"Het waren visueel sterke modules en dat blijft hangen. Het kostte weinig inspanning om het door te nemen en die leuke filmpjes helpen daar enorm bij."

"Het gesprek nadien is echt de grote meerwaarde. Dat motiveert ook om te blijven volhouden!"

DOELGROEP	Leidinggevenden of teamverantwoordelijken
ORGANISATIE	FARO
DOCENT	Jacqueline van Leeuwen
TIJDSTIP	13.00 - 15.30 uur
LOCATIE	FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel
KOSTEN	Gratis
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 8
AANMELDEN EN INFO	https://faro.be/kalender

KWALITEIT IN GIDSENWERKING. HAAL MEER UIT UW GIDSENPLOEG!

1, 8, 15, 22 oktober 2018 en 21 januari 2019

Gidsen vormen het visitekaartje van tal van toeristische en culturele organisaties. Daarom is het optimaal functioneren van de gidsenwerking uiterst belangrijk.

Maar hoe begeleidt en motiveert u uw gidsenteam; of hoe stuurt u individuele gidsen hiertoe aan? Hoe versterkt u hun competenties? Hoe zorgt u ervoor dat zij de visie van de organisatie uitstralen? En wat met de organisatorische kant van de zaak? Efficiënter communiceren met de gidsen: hoe pakken we dat aan? ... Kortom: hoe zorgt u voor meer kwaliteit in het reilen en zeilen van uw gidsenwerking? Hoe maakt uw ploeg het verschil?

Docente Janien Prummel coacht in deze vorming verantwoordelijken van organisaties met een gidsenwerking: diensten van toerisme, gidsverenigingen, (cultureel-)erfgoedorganisaties, monumenten ... Gedurende vijf bijeenkomsten maakt u kennis met verschillende praktische instrumenten die uw werk kunnen ondersteunen. Daarnaast staan er praktijkgerichte oefeningen op het programma, én uitwisseling met collega's.

Deze vorming werd al enkele malen ingericht. De diversiteit van de deelnemers uit verschillende (weliswaar) aanverwante sectoren blijkt een bijzondere meerwaarde te zijn. Janien Prummel is docent voor de opleiding Museumgids in CVO Het Perspectief Gent, en heeft een jarenlange expertise opgebouwd rond het begeleiden van organisaties die werken met gidsen.

DOELGROEP	Verantwoordelijken van organisaties met gidsenwerking.
ORGANISATIE	Dit initiatief is een samenwerking van Toerisme Vlaanderen, FARO en Herita.
DOCENT	Janien Prummel
TIJDSTIP	9.30 - 13.00 uur
LOCATIE	Antwerpen
KOSTEN	375 euro (excl. 21% BTW) (5 workshops)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 12
AANMELDEN EN INFO	Inschrijven kan via het inschrijfformulier op de website van Toerisme Vlaanderen. Meer informatie: Lies Boonen - Kwaliteitscoördinator Gidsenwerking, 02 504 04 62, lies.boonen@toerismevlaanderen.be

2 oktober 2018

In de cultureel-erfgoedsector wordt digital storytelling ingezet als educatieve tool of voor het vertellen van historische verhalen. Ook in de zorgsector geven digitale verhalen een stem aan patiënten, zorgverleners en mantelzorgers waardoor hun welzijn verbetert. Digital storytelling kan bijvoorbeeld gebruikt worden om samen met een persoon met beginnende dementie zijn of haar levensverhaal te maken.

In deze workshop leert u hoe u, met digital storytelling als methodiek, kan werken met verschillende doelgroepen in de zorgsector, zoals personen met dementie, personen in een hersteltraject of zorgverleners. We starten met een inleiding tot digital storytelling. Daarna overlopen we aan de hand van concrete projecten hoe digital storytelling wordt ingezet in de zorgsector en welke samenwerking er mogelijk is met archieven, bibliotheken en musea. Ten slotte tonen we hoe u zelf een activiteit kan organiseren en gaat u aan de slag met software en apps die u daarbij kan gebruiken.

DOELGROEP Medewerkers van archieven, musea, erfgoedbibliotheken of erfgoedverenigingen die een aanbod i.s.m. de zorgsector willen ontwikkelen.

ORGANISATIE FARO

DOCENT Bart De Nil

TIJDSTIP 10.00 - 15.30 uur

LOCATIE FARO, Priemstraat 51, Brussel

KOSTEN 50 euro

AANTAL DEELNEMERS Maximaal 15

AANMELDEN EN INFO <https://faro.be/kalender>

COLLECTIEWAARDERING EN -PLANNING VOOR MUSEA MET EEN KLEIN TEAM

16 oktober en 27 november 2018 (en twee nader te bepalen data in 2019)

Wat is een collectieplan? Waarom is een collectieplan zo'n belangrijk onderdeel van uw collectiebeleid? En wat is de rol van collectiewaardering daarbij? In deze cursus maken we musea met een klein team wegwijs in de wereld van de collectieplanning en -waardering. We werken op basis van inzichten uit de literatuur en praktijkvoorbeelden van musea die een 'waarden-gebaseerd collectiemanagement' uitwerken. We nodigen gastdocenten uit, die met kennis van zaken hun ervaringen delen met de deelnemers.

DOELGROEP	Collectiebeheerders van musea met een klein team die bij voorkeur al enige voorkennis hebben op het vlak van collectiewaardering. De deelnemers die de basiscursus 'Waarderen van erfgoed' hebben gevolgd, krijgen voorrang.
ORGANISATIE	FARO
DOCENT	Eve Van Dael, Olga Van Oost en gastdocenten
TIJDSTIP	10.00 - 15.00 uur
LOCATIE	FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel
KOSTEN	50 euro
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	https://faro.be/kalender en eve.vandael@faro.be

HOE GEEFT U FEEDBACK DIE PLAKT? WORKSHOP MET INTERVISIE

18 oktober 2018

In een steeds sneller veranderende omgeving wordt één ding steeds belangrijker: het geven van effectieve feedback. Want goed onderbouwde feedback helpt mensen groeien, resultaten halen en gemotiveerd blijven.

In een pittige workshop tackelen we misvattingen over feedback en verkennen we de concrete stappen om feedback te onderbouwen en te structureren. Samen met een rollenspelacteur oefent u bovendien levensechte gesprekken. U krijgt op uw beurt ook concrete en hoogst persoonlijke feedback waardoor u razendsnel grote stappen vooruit zet.

In de namiddag splitsen we de groep op in twee intervisiegroepen. Daar kunt u concrete situaties, vragen en problemen voorleggen aan collega's. Zo denken we samen na hoe u de vaardigheden uit de voormiddag in de praktijk kan brengen.

DOELGROEP	Iedereen die weleens feedback geeft: aan medewerkers, aan vrijwilligers, aan studenten ...
ORGANISATIE	FARO
DOCENT	Ingrid Crollet, Nathalie van Renterghem (en voor de intervisie Jacqueline van Leeuwen en Gregory Vercauteren)
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel
KOSTEN	100 euro (incl. broodjeslunch)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 16
AANMELDEN EN INFO	https://faro.be/kalender

5 november 2018

Een efficiënt beheer van uw collectie staat of valt met een verantwoorde inrichting van de ruimte(s) waarin ze bewaard wordt. Wat maakt een ruimte echter tot een geschikt erfgoeddepot en hoe richt u deze zo praktisch en overzichtelijk mogelijk in? Hoe valt met een beperkt budget ruimte-economisch het maximum uit uw depotruimte te halen? En hoe voorkomt u dat uw depot een overvol labyrint wordt, waar geen enkel object of medewerker nog zonder kleerscheuren binnen- of buitenge- raakt?

Deze cursus maakt deel uit van het vormingstraject In Goede Handen: erfgoed in depots.

DOELGROEP	Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedbeherende instellingen met voorkennis.
ORGANISATIE	Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) i.s.m. Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)
DOCENT	n.t.b.
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	Openluchtmuseum Bokrijk, Bokrijklaan 1, 3600 Genk
KOSTEN	15 euro (incl. lesmateriaal en lunch)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	erfgoedconsulenten@vlaanderen.be .

ERFGOED & DEMENTIE. HET CREËREN VAN EEN AANBOD VOOR PERSONEN MET DEMENTIE EN HUN MANTELZORGERS

6 november 2018

Dementie is een van de belangrijkste maatschappelijke uitdagingen van onze tijd. Het is een aandoening die op iedereen, direct of indirect, impact heeft. Daarom worden er in vele landen strategieën ontwikkeld, zoals het Vlaams Dementieplan van de Vlaamse Regering. Een van de aandachtspunten daarbij is het dementievriendelijker maken van de maatschappij en de leefomgeving van personen met dementie.

Ook de erfgoedsector kan helpen in het gevecht tegen dementie. In het bijzonder lokale erfgoedactoren kunnen een enorme meerwaarde betekenen voor de reminiscetiewerking. Zij hebben immers de kennis over de lokale geschiedenis én het gedroomde materiaal in huis om een aanbod rond reminiscetie te ontwikkelen, speciaal op maat van mantelzorgers en personen met dementie. Deze lokale inbedding is zeer belangrijk bij het werken met personen met dementie. Zo kunnen lokale archieven, musea en erfgoedbibliotheken inclusieve activiteiten aanbieden, een dienstverlening op maat ontwikkelen voor mensen met dementie en hun mantelzorgers en hen zo uit hun sociaal isolement halen. Tegelijk helpen ze mee aan de bewustmaking van dementie en het creëren van een dementievriendelijke samenleving.

DOELGROEP	Medewerkers van cultureel-erfgoed- én zorgorganisaties die een aanbod willen creëren voor personen met dementie en hun mantelzorgers.
ORGANISATIE	FARO en Expertisecentrum Dementie Vlaanderen
DOCENT	Bart De Nil en Herlinde Dely
TIJDSTIP	10.00 – 16.00 uur
LOCATIE	FARO, Priemstraat 51, Brussel
KOSTEN	50 euro
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	https://faro.be/kalender

12 november 2018

Zorg voor erfgoed rust op een cruciale pijler: het veiligstellen van het erfgoed voor latere generaties. Hoe doet u dat? Wat zijn de bestaande veiligheidsmaatregelen en -voorschriften? Samen met u zoomen we in op het gebouw, de collecties met de individuele objecten, en de medewerkers zelf.

Deze cursus maakt deel uit van het vormingstraject In Goede Handen: erfgoed in depots.

DOELGROEP	Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedbeherende instellingen met voorkennis.
ORGANISATIE	Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) i.s.m. Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)
DOCENT	Nico Jacobs en Frank Herman
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	Provinciaal Veiligheidsinstituut (PVI), Boomgaardstraat 22, 2600 Antwerpen
KOSTEN	15 euro (incl. lesmateriaal en lunch)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	erfgoedconsulenten@vlaanderen.be

HELP, EEN COLLEGA VERTREKT! HOE ZET U EEN TRAJECT VAN KENNISBORGING OP IN UW ORGANISATIE?

13 november 2018

We wisten het en toch zagen we het niet aankomen: de komende jaren gaat een hele generatie met pensioen. En dat betekent dat een schat aan kennis en kunde uw organisatie dreigt te verlaten. Hoog tijd dus om te redden wat er te redden valt en ervoor te zorgen dat hun kennis en kunde goed kan worden doorgegeven. Als cultureel-erfgoedorganisatie moet ons dat toch nauw aan het hart liggen, nietwaar?

Deze dag is bestemd voor organisaties die die kennisoverdracht op een fijne manier willen aanpakken. Die niet zomaar kennis en kunde willen 'aftappen', maar mensen willen waarderen voor hun jarenlange inzet. Organisaties die bereid zijn te investeren in kennisoverdracht en daarover het gesprek willen aangaan, vinden hier heel wat praktische tools.

Volgende vragen komen aan bod:

- Welke vertrekkende collega's komen in aanmerking voor een traject van kennisborging?
- Aan wie dragen zij hun kennis en kunde over?
- Welke concrete kennis en kunde willen ze borgen?
- Welke methodes van kennisborging bestaan er?
- Hoe komt u tot een concreet actieplan?
- Wat doet u als iemand onverwacht (en snel) de organisatie verlaat?

DOELGROEP	Leidinggevend en verantwoordelijken VTO-beleid
ORGANISATIE	FARO
DOCENT	Jacqueline van Leeuwen
TIJDSTIP	9.30 - 16.00 uur
LOCATIE	FARO, Priemstraat 51, 1000 Brussel
KOSTEN	40 euro
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	https://faro.be/kalender

19 november 2018

Ook wanneer collectiestukken niet tentoongesteld zijn maar (tijdelijk) in een depotruimte bewaard worden, is het van belang de optimale bewaaromstandigheden van deze objecten te garanderen. Het onderhoud van de depotruimte en van de individuele collectiestukken is hierbij noodzakelijk, maar wordt vaak over het hoofd gezien. Stukken in het depot ontsnappen soms aan de aandacht, zeker als het om onderhoud gaat. Een onderhoudsplan is de oplossing, maar hoe pakt u dat nu precies aan?

Deze cursus maakt deel uit van het vormingstraject In Goede Handen: erfgoed in depots.

DOELGROEP	Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedbeherende instellingen met voorkennis.
ORGANISATIE	Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) i.s.m. Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)
DOCENT	Wouter Lammens (CJM) en Andries Deknopper (Monumentenwacht Vlaams-Brabant)
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	Letterenhuis, Minderbroedersstraat 22, 2000 Antwerpen
KOSTEN	15 euro (incl. lesmateriaal en lunch)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	erfgoedconsulenten@vlaanderen.be

HOE ONTWIKKELT U EEN DUURZAAM ASSET BASED AANBOD?

20 november 2018

In de loop van 2017 en 2018 werkte FARO samen met tal van partners aan het ontwikkelen van duurzame piloottrajecten voor verschillende doelgroepen en methodieken. Daarbij vertrokken we steeds van een leeg blad en werd er met alle partners een aanbod ontwikkeld dat het verbeteren van het welzijn van de deelnemers als doel had.

De sessiereeksen worden per traject minstens tweemaal per jaar herhaald, wat ons in staat stelt om het draaiboek en de methodieken te verfijnen. Daarnaast is het ook voor de partnerorganisaties een leerproces om dergelijke trajecten mee te ontwikkelen en structureel een plaats te geven in hun werking. Enkel door herhaling wordt er ruimte en tijd gecreëerd zodat kennis en expertise opgebouwd kunnen worden. En dat is nodig om een dergelijke werking duurzaam in te bedden.

Tijdens deze cursus tonen we u hoe u op basis van een *asset based approach* noden en behoeften kan detecteren. Op basis van praktijkvoorbeelden geven we u tips & tricks voor het opstellen van een stappenplan. We sluiten af met een overzicht van enkele bestaande sessiereeksen.

ORGANISATIE	FARO
DOCENT	Bart De Nil
TIJDSTIP	10.00 - 15.30 uur
LOCATIE	FARO, Priemstraat 51, Brussel
KOSTEN	50 euro
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	https://faro.be/kalender

21 november 2018

Met het oog op de herdenking van 75 jaar Tweede Wereldoorlog focussen we tijdens deze inspiratiedag op de vraag hoe archieven, musea, erfgoedbibliotheken en erfgoedorganisaties aan de slag kunnen gaan met deze mijlpaal. Hoe kan u projecten opstarten waarbij de koppeling wordt gemaakt tussen verleden, heden en publiek?

De dag is zeer hands-on opgevat. U hebt de keuze uit vier workshops die in de namiddag worden herhaald. Tijdens de workshops gaan we dieper in op een specifieke methodiek die u kan gebruiken om samen met uw publiek te werken rond WOII. U maakt van dichtbij kennis met een goed praktijkvoorbeeld en samen met de workshopbegeleider gaat u aan de slag. De workshops zoomen in op het werken met het stripverhaal als instrument, het gebruiken van foto's om het perspectief van uw publiek te tonen, het duurzaam samenwerken met een buurt en het inspirerend inzetten van storytelling in een museum.

DOELGROEP	Publieksmedewerkers van erfgoedinstellingen en -organisaties.
ORGANISATIE	FARO en Bijzonder Comité voor Herinneringseducatie
DOCENT	Verschillende workshopbegeleiders
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	FARO, Priemstraat 51, Brussel
KOSTEN	25 euro
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 80
AANMELDEN EN INFO	https://faro.be/kalender

ZEKER BEWAREN, VERPAKKEN EN TRANSPORTEREN

26 november 2018

Afhankelijk van de karakteristieken en de inrichting van de depotruimte, wordt er vaak beslist om bepaalde objecten/collecties verpakt op te bergen. Bij het verpakken is het belangrijk om rekening te houden met de eigenschappen van de objecten, geschikte verpakkingsmaterialen te gebruiken en microklimaten te voorkomen.

Deze cursus maakt deel uit van het vormingstraject In Goede Handen: erfgoed in depots.

DOELGROEP	Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedbeherende instellingen met voorkennis.
ORGANISATIE	Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) i.s.m. Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)
DOCENT	Annelies De Mey (Designmuseum, Gent)
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	Kasteel van Gaasbeek, Kasteelstraat 40, 1750 Lennik
KOSTEN	15 euro (incl. lesmateriaal en lunch)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	erfgoedconsulenten@vlaanderen.be

3 december 2018

Een collectieplan is een onmisbaar hulpmiddel bij het beheer van een collectie, of het nu gaat om een museale collectie, een archief- of een bibliotheekcollectie. Het biedt inzicht en geeft structuur en duidelijkheid bij het ontwikkelen van het collectiebeleid. De bedoeling van deze dag is om u aanknopingspunten en structuur te bieden zodat u na afloop zelf aan de slag kan. Onderwerpen als collectievorming, collectieprofiel, beschrijving, waarden, herbestemmen en het opstellen van prioriteiten komen aan bod. De vorming omvat een theoretisch gedeelte, en wordt aangevuld met praktische voorbeelden. Ook de gastinstelling licht uitgebreid haar collectiebeleid en -plan toe en verzorgt een rondleiding achter de schermen.

Deze cursus maakt deel uit van het vormingstraject In Goede Handen: erfgoed in depots.

DOELGROEP	Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedbeherende instellingen met voorkennis.
ORGANISATIE	Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) i.s.m. Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)
DOCENT	Sylvie Maes (VGC)
TIJDSTIP	10.00 - 16.00 uur
LOCATIE	Centrum voor Vrijzinnige en Academische Archieven (CAVA, VUB), CAVA – Universiteitsarchief, Lokaal B036, Pleinlaan 2, 1050 Brussel
KOSTEN	15 euro (incl. lesmateriaal en lunch)
AANTAL DEELNEMERS	Maximaal 15
AANMELDEN EN INFO	erfgoedconsulenten@vlaanderen.be